

საქმე №330100119002884407-1ზ/864-19წ

გ ა ნ ა ჩ ე ნ ი
საქართველოს სახელით

შესავალი ნაწილი

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა
პალატა

17 ივნისი, 2019 წელი
თბილისი

ქ.

მოსამართლე: გოჩა ჯეირანაშვილი
სხდომის სახე: ზეპირი მოსმენის გარეშე

მსჯავრდებული: ბ-----ო ოქ-----ი, (პ-----2), დაბადებული 19-----
იანვარს, საქართველოს მოქალაქე, ნასამართლობის არმქონე,
რეგისტრირებული და ფაქტობრივად მცხოვრები: ქ-----
-----ი:

კვალიფიკაცია: საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹-151-ე
მუხლის 1-ლი ნაწილი;

დისპოზიცია: ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ
სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან გაუჩნდა
მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში

სასჯელი: თავისუფლების აღკვეთა 8 (რვა) თვე, იარაღის დამზადების,
შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლების აკრძალვა 2 (ორი) წელი;

აღწერილობით-სამოტივაციო ნაწილი:

მხარეთა პოზიცია:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა
საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის
კოლეგიის 2019 წლის 23 აპრილის განაჩენი, სააპელაციო წესით გაასაჩივრეს
მსჯავრდებულმა ბ-----ო ოქ-----მა და მისმა ინტერესების დამცველმა
ადვოკატმა ი-----მ და ითხოვეს დანიშნული სასჯელის შემსუბუქება და
პირობით მსჯავრად ჩათვლა.

სასამართლომ დაადგინა :

2019 წლის 14 თებერვალს, დაახლოებით 19:00 საათზე, ქ. თ-----
- ქუჩა №----ში თავის საცხოვრებელ სახლში ბ----ო ოქ-----ი დაემუქრა
სიცოცხლის მოსპობით მეუღლეს - ე-----ე ჩ-----ს, რის გამოც ამ
უკანასკნელს გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში და
იძულებული გახდა დაეტოვებინა საცხოვრებელი სახლი

ქმედების სამართლებრივი აღწერა:

ბ----ო ოქ-----ის მიერ მასზედ შერაცხული დანაშაულის ჩადენა
დადასტურებულია საქმეში არსებული მტკიცებულებებით, რომლებიც
მხარეთა შეთანხმების საფუძველზე გამოკვლევის გარეშე იქნა მიღებული
და საქართველოს სსსკ-ის 73-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ პუნქტის
თანახმად მიენიჭა პრეიუდიციული მნიშვნელობა კერძოდ: მოწმეების:
დაზარალებულის განცხადებით, შეტყობინებით, მოწმეების ე-----ე ჩ-----
ს, ი----ბ ოქ-----ის, გ-----ი ოქ-----ის, ი-----ს, დავით დანელიას,
ანი ოქ-----ის, მ----ლ ოქ-----ის, მ----მ ოქ-----ის და მზ-----რ ზ-----ს
გამოკითხვის ოქმებით, ბრალდებულის დაკავების ოქმით, დადგენილებით
დაზარალებულად ცნობის შესახებ, შემთხვევის ადგილის დათვალიერების
ოქმით, შემაკავებელი ორდერით და საქმეში არსებული სხვა ერთმანეთთან
შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობით.

საპროცესო ნორმათა დაცულობა.

სააპელაციო პალატამ, შეამოწმა გასაჩივრებული განაჩენი და მიიჩნია, რომ
პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ ყოველმხრივ და ობიექტურად
შემოწმდა მხარეთა მიერ შეკრებილი და წარმოდგენილი მტკიცებულებები,
შეფასდა თითოეული მათგანი, საქმესთან მათი რელევანტურობის,
დასაშვებობის და უტყუარობის თვალსაზრისით, ანალიზი გაუკეთდა მათ,
მოხდა მათი ერთმანეთთან შეჯერება. განაჩენში ჩამოყალიბებული
სასამართლო დასკვნები შეესაბამება საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს.
სასამართლოს მიერ დადგენილია ყველა ფაქტობრივი გარემოება, რაც
საჭიროა დასაბუთებული განაჩენის გამოსატანად. მსჯავრდებულის ბ----ო
ოქ-----ის დანაშაულებრივ ქმედებას მიეცა სწორი სამართლებრივი
შეფასება, იურიდიული კვალიფიკაცია სწორად არის დადგენილი.

სამართლებრივი შეფასება:

საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 151-ე მუხლით
კრიმინალიზებულია სიცოცხლის მოსპობის, ჯანმრთელობის დაზიანების
ანდა ქონების განადგურების მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან,
გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში. მუქარის დროს

სისხლისამართლებრივი დაცვის ობიექტია ადამიანის ფსიქიკური ხელშეუხებლობა, მისი სიმშვიდე და მყუდრო გარემოში ცხოვრების უფლება. მუქარა უნდა გამოიხატებოდეს სიცოცხლის მოსპობის, ჯანმრთელობის დაზიანების ან ქონების განადგურების მუქარაში. სხვა სახის მუქარა არ იძლევა ამ დანაშაულის შემადგენლობას. მუქარა შეიძლება განხორციელდეს წერილის მიწერით, პირისპირ ან სატელეფონო საუბრით, იარაღის დემონსტრირებით. მუქარის დროს პირი კონკრეტულ ადამიანს ემუქრება კონკრეტული ძალადობითი ქმედების ჩადენით, შედეგად კი ვლელბობთ, იმას, რომ დაზარალბულს ერლვევა მყუდროება, კარგავს სიმშვიდეს, რადგანაც ყოველ წუთს ელოდება ძალადობით ქმედბას. დანაშაულის შემადგენლობისთვის აუცილებელია არა მარტო მუქარის განხორციელება, არამედ ისიც, რომ იმას ვისაც ემუქრებიან გაუჩნდეს მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში. მუქარა ისეთი ფორმით, ისეთ ვითარებაში და ისეთი პირის მიერ უნდა იყოს წარმოთქმული, რომ მუქარის მსხვერპლს საფუძვლიანად გაუჩნდეს მისი განხორციელების შიში.

დანაშაულის ოჯახის წევრის მიმართ ჩადენისას ქმედების კვალიფიკაციისთვის აუცილებელია ამ მუხლთან ერთად მე-11¹ მუხლზე მითითება, რაც ცხადყოფს, რომ სისხლის სამართლის შესაბამისი მუხლით განხორციელებული ქმედება ჩადენილია ოჯახის წევრის მიმართ. სისხლის სამართლის კოდექსის მე-11¹ მუხლის შენიშვნის თანახმად, ამ კოდექსის მიზნებისათვის ოჯახის წევრად ითვლება: მეუღლე, დედა, მამა, პაპა, ბებია, შვილი (გერი), შვილობილი, მშვილებელი, მშვილებლის მეუღლე, ნაშვილები, მიმღები ოჯახი (დედობილი, მამობილი), მეურვე, შვილიშვილი, და, ძმა, მეუღლის მშობლები, სიძე, რძალი, ყოფილი მეუღლე, აგრეთვე, პირები, რომლებიც მუდმივად ეწევიან ან ეწეოდნენ ერთიან საოჯახო მეურნეობას.

პალატა მიუთითებს, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპულ სასამართლოს მრავალჯერ აქვს აღნიშნული, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლი იცავს პირის უფლებას სამართლიან სასამართლო განხილვაზე, აღნიშნული მუხლი არ ადგენს მტკიცებულებათა დასაშვებობის წესებს. ეს უკანასკნელი შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობის პრეროგატივაა, ხოლო ევროპული სასამართლოს ფუნქციაა მთლიანობაში სამართალწარმოების სამართლიანობის შეფასება (იხ. საქმე ფრამკინი რუსეთის წინააღმდეგ (Frumkin v. Russia), განაცხადი no. 74568/12, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2016 წლის 5 იანვრის გადაწყვეტილების პუნქტი 159). ამასთან, ევროპული სასამართლო მიიჩნევს, რომ შიდასახელმწიფოებრივი სასამართლო უკეთეს პოზიციაშია, ევროპულ სასამართლოსთან შედარებით, რათა შეაფასოს მტკიცებულება, დაადგინოს ფაქტები, ან განმარტოს შიდასახელმწიფოებრივი კანონმდებლობა (ბულიჩევი რუსეთის წინააღმდეგ (Bulychevy v. Russia),

განაცხადი no. 24086/04, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს 2010 წლის 8 აპრილის გადაწყვეტილების პუნქტი 32).

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 73-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად, გამოკვლევის გარეშე მტკიცებულებად მიიღება ნებისმიერი გარემოება თუ ფაქტი, რომელზედაც მხარეები შეთანხმდებიან. ამავე კოდექსის 82-ე მუხლის მე-3 ნაწილის თანახმად, „გამამტყუნებელი განაჩენით პირის დამნაშავედ ცნობისათვის საჭიროა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა“. ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის თანახმად, ყოველი ადამიანი აღჭურვილია საქმის სამართლიანი განხილვის უფლებით. ადამიანის ამ ფუნდამენტური უფლების არსი თავის თავში გულისხმობს სასამართლოს მიერ პირის მსჯავრდებას, ან წარდგენილ ბრალდებაში გამართლებას უტყუარი და საკმარისი მტკიცებულებების საფუძველზე. მტკიცებულებათა შეფასების პროცესში სასამართლო „გონივრულ ეჭვს მიღმა“ სტანდარტით ხელმძღვანელობს (Ireland v. The United Kingdom, § 161).

პალატას მიაჩნია, რომ პირველი ინსტანციის სასამართლომ სწორად დაადგინა საქმის ფაქტობრივი გარემოებები, სწორი სამართლებრივი შეფასება მისცა მათ და მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ სახეზეა გონივრულ ეჭვს მიღმა არსებულ, შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა ბ----ო ოქ-----ის დამნაშავედ ცნობისა და მის მიმართ გამამტყუნებელი განაჩენის გამოტანისათვის, შესაბამისად სახეზეა დანაშაული გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით.

ამდენად, მტკიცებულებათა შეფასების შემდგომ პალატა მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ერთმანეთთან შეთანხმებულ მტკიცებულებათა ერთობლიობა გონივრულ ეჭვს მიღმა ადასტურებს, რომ ბ----ო ოქ-----მა ჩაიდინა ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ სიცოცხლის მოსპობის მუქარა, როდესაც იმას, ვისაც ემუქრებიან გაუჩნდა მუქარის განხორციელების საფუძვლიანი შიში. დანაშაული გათვალისწინებული საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 11¹, 151-ე მუხლის პირველი ნაწილით.

პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები:

ბ----ო ოქ-----ის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი გარემოებაა მის მიერ ბრალის სრული აღიარება.

ბ----ო ოქ-----ის პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოება არ

გააჩნია.

სასჯელისა და სხვა ღონისძიების გამოყენების დასაბუთება:

პალატა ვერ გაიზიარებს დაცვის მხარის სააპელაციო საჩივრის მოთხოვნას ბ-
----ო ოქ------ის მიმართ სასჯელის შემსუბუქების მოთხოვნას, და მიაჩნია,
რომ პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ განაჩენით დანიშნული
სასჯელი სამართლიანია.

საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლის თანახმად, სასჯელის მიზანია
სამართლიანობის აღდგენა, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილება და
დამნაშავის რესოციალიზაცია. სასჯელის მიზანი ხორციელდება
მსჯავრდებულსა და სხვა პირზე ზემოქმედებით, რათა ისინი განიმსჭვალონ
მართლწესრიგის დაცვისა და კანონის წინაშე პასუხისმგებლობის
გრძნობით.

საქართველოს სსსკ-ის 259-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად,
სასამართლოს განაჩენი უნდა იყოს სამართლიანი; ამავე მუხლის მე-4
ნაწილის თანახმად - „სასამართლოს განაჩენი სამართლიანია, თუ
დანიშნული სასჯელი შეესაბამება მსჯავრდებულის პიროვნებას და მის
მიერ ჩადენილი დანაშაულის სიმძიმეს“.

პალატა აღნიშნავს, რომ სასამართლომ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა
გამოიჩინოს და გაითვალისწინოს, რომ მოძალადისათვის ადეკვატური
სასჯელის განსაზღვრა არის აღნიშნული დანაშაულის როგორც კერძო, ასევე
ზოგადი პრევენციის ერთ-ერთი გზა; ამასთან, ადეკვატური სასჯელი
მოძალადეზე ზემოქმედების კარგი საშუალებაა, რათა მან შეიგნოს
მართლწესრიგის დაცვის აუცილებლობა და განიმსჭვალოს კანონის წინაშე
პასუხისმგებლობის გრძნობით.

თუმცა იმის გათვალისწინებით, რომ თითოეული ჩადენილი ქმედება და
მისი ჩამდენი პირი თავისი ინდივიდუალობით გამოირჩევა, სასამართლომ
სასჯელის სამართლიანობა უნდა შეაფასოს ყოველ კონკრეტულ
შემთხვევაში სასჯელის ინდივიდუალიზაციის პრინციპის მიხედვით და
დანიშნული სასჯელი უნდა იყოს მკაცრად პერსონალური, თანაზომიერი და
პროპორციული მსჯავრდებულის პიროვნებასა და ჩადენილი დანაშაულის
სიმძიმესთან. ასევე, სასჯელის დანიშვნის დროს გათვალისწინებული უნდა
იქნეს ბრალდებულის (მსჯავრდებულის) პასუხისმგებლობის
შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები, დანაშაულის ჩადენის
მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება,
მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების
სახე, ხერხი და მართლსაწინააღმდეგო შედეგი, დამნაშავის წარსული
ცხოვრება, პირადი და ეკონომიკური პირობები, ყოფაქცევა ქმედების

შემდეგ, განსაკუთრებით მისი მისწრაფება - აანაზრაუროს ზიანი, შეურიგდეს დაზარალებულს.

პალატა აღნიშნავს, რომ ბ----ო ოქ-----ის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი გარემოებაა დანაშაულის აღიარება და მონანიება, ხოლო პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოებაა დანაშაულის ჩადენა ოჯახის წევრის მიმართ, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 53¹ მუხლის მეორე ნაწილით, რომლის მიხედვით, დანაშაულის ჩადენა ოჯახის ერთი წევრის მიერ ოჯახის სხვა წევრის მიმართ, უმწეო მდგომარეობაში მყოფის მიმართ, არასრულწლოვნის მიმართ ან მისი თანდასწრებით, განსაკუთრებული სისასტიკით, იარაღის გამოყენებით ან იარაღის გამოყენების მუქარით, სამსახურებრივი მდგომარეობის გამოყენებით, არის პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოება ამ კოდექსით გათვალისწინებული ყველა შესაბამისი დანაშაულისათვის.

პირველი ინსტანციის სასამართლომ სასჯელის დანიშვნისას სრულყოფილად შეაფასა და გაითვალისწინა ბ----ო ოქ-----ის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებები, დანაშაულის მოტივი და მიზანი, ქმედებაში გამოვლენილი მართლსაწინააღმდეგო ნება, მოვალეობათა დარღვევის ხასიათი და ზომა, ქმედების განხორციელების სახე, სიმძიმე და ინტენსივობა; გაითვალისწინა ასევე დამნაშავის წარსული ცხოვრება, ქმედების შემდეგ ყოფაქცევა, მისი მხრიდან სწრაფი და ეფექტური მართლმსაჯულების ხელშეწყობა, დაზარალებულების პოზიცია და მსჯავრდებულს განუსაზღვრა სამართლიანი და კანონიერი სასჯელი, რასაც სააპელაციო პალატა ეთანხმება და მიიჩნევს, რომ მისი შეცვლის საფუძველი არ არსებობს. განსახილველ შემთხვევაში ჩადენილი დანაშაულების ხასიათისა და ხერხის, ასევე ქმედების ინტენსივობის გათვალისწინებით, მხოლოდ მსჯავრდებულის აღიარება და მონანიება, ან თუნდაც დაზარალებულების პოზიცია, ვერ გადაწონის იმ საზოგადოებრივ ინტერესს და მიზანს, როგორიცაა აღნიშნული დანაშაულის თავიდან აცილება. ამდენად, პალატას მიაჩნია, რომ ბ----ო ოქ-----ის მიმართ დანიშნულია ადეკვატური, მისი პიროვნებისა და ჩადენილი დანაშაულის თანაზომიერი და პროპორციული სასჯელი, რაც სრულად უზრუნველყოფს საქართველოს სსკ-ის 39-ე მუხლით გათვალისწინებული მიზნების განხორციელებას, კერძოდ, სამართლიანობის აღდგენას, ახალი დანაშაულის თავიდან აცილებას და დამნაშავის რესოციალიზაციას, რის გამოც მოცემულ შემთხვევაში მიზანშეწონილი არ არის მსჯავრდებულის მიმართ დანიშნული სასჯელის საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 63-ე მუხლის შესაბამისად, პირობითად ჩათვლა.

ამდენად, ვინაიდან მსჯავრდებულის მიმართ გამოყენებულია ადეკვატური

და სამართლიანი სასჯელი, პალატა მიიჩნევს, რომ მისი შემსუბუქების საფუძველი არ არსებობს და თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 23 აპრილის განაჩენი უნდა დარჩეს უცვლელი.

ნივთმტკიცების, ყადაღის ან სხვა საკითხის გადაწყვეტა:

საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 81-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, ნივთიერი მტკიცებულებების საკითხი გადაწყდეს შემდეგნაირად: ერთი ცალი ელექტრონული დისკი, რომელიც ერთვის სისხლის სამართლის საქმეს, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ შენახულ იქნეს საქმის შენახვის ვადით;

სარეზოლუციო ნაწილი:

პალატამ იხელმძღვანელა საქართველოს სსსკ-ის 295-ე მუხლის მე-7 ნაწილით, 298-ე მუხლის პირველი ნაწილის „დ“ ქვეპუნქტით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

მსჯავრდებულ ბ-----ო ოქ-----ისა და მისი ინტერესების დამცველი ადვოკატის ი-----ს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა საგამოძიებო, წინასასამართლო სხდომისა და არსებითი განხილვის კოლეგიის 2019 წლის 23 აპრილის განაჩენი დარჩეს უცვლელი.

ბ-----ო ოქ-----ი ცნობილ იქნეს დამნაშავედ საქართველოს სსკ-ის 111-151-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული დანაშაულების ჩადენისათვის და სასჯელის სახედ და ზომად განესაზღვროს თავისუფლების აღკვეთა 8 (რვა) თვის ვადით, მასვე საქართველოს სსკ-ის 521-ე მუხლის საფუძველზე 2 (ორი) წლის ვადით აეკრძალოს იარაღის დამზადების, შეძენის, შენახვისა და ტარების უფლება.

ბ-----ო ოქ-----ის მიმართ შეფარდებული აღკვეთის ღონისძიება - გირაო გაუქმებულია.

ბ-----ო ოქ-----ს სასჯელის ვადის ათვლა დაეწყოს განაჩენის აღსრულების მიზნით მისი ფაქტობრივი დაკავების მომენტიდან - 2019 წლის 23 აპრილიდან.

ბ-----ო ოქ-----ს პატიმრობაში ყოფნის დრო - 2019 წლის 15 თებერვლიდან

2019 წლის 14 მარტის ჩათვლით ჩათვალის სასჯელის საერთო ვადაში;

ნივთიერი მტკიცებულება: ერთი ცალი ელექტრონული დისკი, რომელიც ერთვის სისხლის სამართლის საქმეს, საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ შენახულ იქნეს საქმის შენახვის ვადით;

განაჩენი კანონიერ ძალაშია და ექვემდებარება აღსრულებას გამოტანისთანავე.

განაჩენი შეიძლება გასაჩივრდეს საკასაციო წესით საქართველოს უზენაესი სასამართლოს სისხლის სამართლის საქმეთა პალატაში მისი გამოტანიდან ერთი თვის ვადაში, თბილისის სააპელაციო სასამართლოს მეშვეობით.

მოსამართლე:
ჯეირანაშვილი

გოჩა